

Nr 32.

Ankom till riksdagens kansli den 16 april 1929 kl. 1 e. m.

Utlåtande i anledning av väckt motion angående vissa ändringar i lagen om försäkring för olycksfall i arbete.

I en inom första kammaren väckt, till lagutskott hänvisad motion, nr 158, vilken behandlats av andra lagutskottet, har herr *Norman* hemställt,

att riksdagen måtte besluta, att 3 och 35 §§ i lagen den 17 juni 1916 om försäkring för olycksfall i arbete skola fr. o. m. den 1 juli 1929 erhålla följande ändrade lydelse.

3 §.

Konungen äger från tillämpningen av denna lag så vitt densamma avser olycksfall i arbete undantaga etc. — — — lagen.

35 §.

Arbetsgivare vare etc. — — — arbetare.

Arbetare äge, därest han själv bekostar vederbörliga försäkringsavgifter, för sig teckna frivillig försäkring för olycksfall utom arbete i den försäkringsinrättning, i vilken han är försäkrad för olycksfall i arbete.

Har försäkring etc. — — — efterrättelse, dock att för frivillig försäkring för olycksfall utom arbete enligt andra stycket av denna § tilläggsavgift enligt 16 § skall erläggas med 15 % av försäkringsavgiften.

Avtal om etc. — — — övertagits.

Beträffande de skäl, som motionären anfört till stöd för sin hemställan, får utskottet hänvisa till motionen.

Över motionen har utskottet i den ordning, § 46 riksdagsordningen föreskriver, begärt yttrande av försäkringsrådet, riksförsäkringsanstalten och försäkringsinspektionen. De yttranden, som i anledning härav kommit utskottet tillhanda från nämnda myndigheter, äro såsom bilagor fogade vid detta utlåtande; och hänvisar utskottet till desamma.

Enligt 35 § lagen den 17 juni 1916 om försäkring för olycksfall i arbete, vilket lagrum senast ändrats genom lag den 24 maj 1928, är *arbetsgivare* berättigad att i riksförsäkringsanstalten för olycksfall utom arbete försäkra arbetare, som är försäkrad i anstalten för olycksfall i arbete. Sådan försäkring

Utskottet.

får även meddelas av de ömsesidiga olycksfallsförsäkringsbolagen beträffande delägares arbetare.

Motionärens förslag innebär, att arbetare skall erhålla rätt att *själv* teckna frivillig försäkring utom arbete i den försäkringsinrättning, i vilken han genom arbetsgivarens försorg är försäkrad för olycksfall i arbete.

Att på sätt föreslagits utvidga den nuvarande rätten till försäkring för olycksfall utom arbete är enligt utskottets mening särskilt ur tekniska synpunkter förenat med betänkligheter. Någon svårighet för de i enskild eller kommunal tjänst anställda arbetarna att genom arbetsgivarens förmedling på egen bekostnad erhålla dylik försäkring torde för övrigt i allmänhet icke föreligga. I de fall, då sådan försäkring av särskild anledning icke anordnats trots arbetarnas önskan, torde möjlighet att erhålla individuell eller kollektiv försäkring i försäkringsanstalt, som meddelar annan frivillig olycksfallsförsäkring, i allmänhet stå öppen.

Beträffande statens arbetare har upplysts, att försäkring för olycksfall utom arbete hittills icke anordnats för dem. Anledningen härtill är emellertid icke, att försäkring i riksförsäkringsanstalten för olycksfall utom arbete lagligen icke skulle kunna ske i fråga om sådana arbetare. Därest vederbörande verkstyrelse erhåller bemyndigande att ställa sig såsom försäkringstagare för dylik frivillig försäkring, lärer nämligen något hinder i olycksfallsförsäkringslagen häremot icke föreligga. Enligt utskottets mening torde också i vissa fall skäl kunna åberopas för anordnande av dylik försäkring beträffande grupper av statsarbetare. Utskottet anser sig emellertid icke böra i detta sammanhang närmare ingå på sistnämnda spörsmål.

Under hänvisning till vad sålunda anförts får utskottet hemställa,

att förevarande motion icke måtte till någon riksdagens åtgärd föranleda.

Stockholm den 16 april 1929.

På andra lagutskottets vägnar:

K. G. WESTMAN.

Vid ärendets behandling hava närvarit:

från första kammaren: herrar *Westman, von Sydow, Sigfrid Hansson, Frändén, Thorberg, Österström, Granström* och *Norman*;

från andra kammaren: herrar *Magnusson* i Skövde*, *Magnusson* i Kalmar, *Hage, Jeppsson**, *Johansson* i Sollefteå, *Andersson* i Rasjön*, *Gardell* i Gans* och *Sandström*.

*) Ej närvarande vid utlåtandets justering.

Försäkringsrådet.

Bilaga 1.

Till

Riksdagens andra lagutskott.

Genom beslut den 1 februari 1929 har Kungl. Maj:t anbefallt försäkringsrådet att till utskottet avgiva yttrande över en inom första kammaren väckt motion, nr 158, angående vissa ändringar i lagen om försäkring för olycksfall i arbete.

I anledning härav får försäkringsrådet anföra följande.

Enligt motionärens ändringsförslag skulle arbetare erhålla rättighet att själv teckna frivillig försäkring för olycksfall utom arbete i den försäkringsinrättning, i vilken han — av arbetsgivaren — är försäkrad för olycksfall i arbete. Förutsättningen är att arbetaren själv betalar erforderlig avgift, däri inbegripen avgift för förvaltningskostnaden. Enligt nu gällande bestämmelser kan försäkring för olycksfall utom arbete erhållas endast genom förmedling av arbetsgivaren.

Enligt 16 § i olycksfallsförsäkringslagen skall såsom bidrag till bestridande av omkostnaderna för försäkringsrådets och riksförsäkringsanstaltens verksamhet för varje försäkring i riksförsäkringsanstalten till statsverket erläggas tilläggsavgift med belopp, motsvarande fem procent av försäkringsavgiften, beräknad utan hänsyn till avdrag, som omförmälas i 11 § av lagen.

Motionären föreslår, att tilläggsavgiften skall för ifrågavarande frivilliga försäkring höjas till 15 procent.

Motionen synes närmast hava föranletts av en framställning från riksförsäkringsanstalten, att för hos anstalten anställda befattningshavare försäkring finge tagas i anstalten för olycksfall utom arbete, vilken framställning Kungl. Maj:t funnit icke föranleda någon åtgärd.

I regel torde arbetsgivarna icke vägra att teckna försäkring för olycksfall utom arbete, då arbetarne därom göra framställning. Ett och annat undantag torde hava förekommit, beroende på särskilda omständigheter.

Huvudsakliga syftet med motionen synes enklast kunna nås genom en bestämmelse, att, därest arbetsgivaren efter begäran av arbetare vägrar teckna frivillig försäkring, arbetaren skulle vara berättigad att själv söka och erhålla sådan försäkring med den rätt nuvarande lagbestämmelser lämna.

Upphöjes motionärens förslag till lag, kommer detsamma sannolikt att medföra avsevärt ökat arbete för försäkringsinrättningarna — under förutsättning att försäkringsformen kommer att anlitas i någon större utsträckning, vilket emellertid ingalunda är säkert.

Huruvida arbetaren skall kunna draga den fulla och avsedda nyttan genom rätt till erhållande av en sådan försäkring som den föreslagna är en fråga för sig. För den, som har ett mera stadigvarande arbete året om, kan försäkringen sannolikt ordnas på ett tillfredsställande sätt och bliva i det närmaste till avsett gagn. Något annorlunda ställer sig saken för en lösarbetare, som ena dagen har en, andra dagen en annan arbetsgivare med försäkring var och en i olika inrättningar. Motionärens förslag avser att försäkringen skall tecknas i den försäkringsinrättning, där arbetaren är försäkrad av sin arbetsgivare. Lösarbetaren med växlande arbetsgivare måste kanske under ett och samma år söka försäkring i flera försäkringsinrättningar. Försummelse från hans sida

härutinnan, som lätt kan äga rum, kommer att för honom medföra missträknningar.

Det torde böra erinras, att en arbetare, som enligt nu gällande bestämmelser är försäkrad för olycksfall utom arbete, icke är skyddad för alla olycksfall, som träffa honom då han icke är i arbete hos den arbetsgivare, som försäkrat honom. Om t. ex. en arbetare efter slutad tillfällig anställning hos en arbetsgivare därefter, då han är utan anställning, skadas genom olycksfall, giver försäkringen honom icke någon rätt till ersättning. Detsamma gäller, om en arbetare med mera stadigvarande anställning under ledighet driver verksamhet såsom självständig företagare eller för annans räkning mot avlöning utför arbete i sitt hem eller å arbetsställe, som av honom bestämmes. (Jfr. 2 § andra stycket olycksfallsförsäkringslagen.)

Begreppet »olycksfall utom arbete» torde icke få anses erhålla annan innebörd än enligt nu gällande bestämmelser genom den av motionären föreslagna lagändringen. Men denna kan möjligen giva arbetaren den föreställningen, att han genom den av honom tecknade försäkringen är skyddad för alla eventualiteter.

Måhända borde även vid en eventuell lagändring i förevarande hänseende bestämmelserna, om avdrag enligt 11 § i olycksfallsförsäkringslagen tagas under omprövning.

Därest avgiften för en försäkring utom arbete skulle sättas till de belopp, som i motionen antydas, eller till och med några grader högre, synes tvivelaktigt, om en tilläggsavgift å dessa avgifter av 15 procent är tillräcklig för att täcka administrationskostnaden.

Förslaget medför, att, då en arbetare genom sin arbetsgivare försäkras i riksförsäkringsanstalten för olycksfall utom arbete, tilläggsavgiften utgör 5 procent, under det att vid försäkring enligt förslaget denna avgift skulle utgöra 15 procent. Att en skillnad göres kan anses befogat, då en individuell försäkring medför större administrationsbesvär, än om en hel grupp kollektivt försäkras eller försäkringen sker i samband med försäkring för olycksfall i arbete.

I skrivelse till Konungen den 16 maj 1928 (nr 205) har riksdagen anhållit, att Kungl. Maj:t måtte låta verkställa utredning rörande lämpligheten av sådan utvidgning av den frivilliga försäkringen enligt lagen om försäkring för olycksfall i arbete, att denna komme att omfatta mindre arbetsgivare och självständiga yrkesutövare, ävensom för riksdagen framlägga det förslag, var-till utredningen kunde föranleda.

Lämpligast synes vara att den fråga, som av motionären väckts, gjordes till föremål för utredning i samband med det spörsmål, om vilket riksdagen enligt nyssnämnda skrivelse begärt utredning. Båda frågorna sammanhännga rätt nära med varandra.

I detta ärendes behandling hava försäkringsrådets samtliga ledamöter deltagit.

Stockholm den 15 februari 1929.

På försäkringsrådets vägnar:

O. F. ENBOM.

Valdemar Aac.

Riksförsäkringsanstalten.

Bilaga 2.

Till

Riksdagens andra lagutskott.

Genom beslut den 1 februari 1929 har Kungl. Maj:t anbefallt riksförsäkringsanstalten att avgiva och till lagutskottet senast den 20 februari 1929 överlämna av utskottet begärt yttrande över en inom riksdagens första kammare väckt motion nr 158 angående vissa ändringar i lagen om försäkring för olycksfall i arbete.

I anledning härav får riksförsäkringsanstalten anföra följande.

Lagen om försäkring för olycksfall i arbete den 17 juni 1916 gäller även beträffande statens arbetare i den mån Konungen icke med stöd av 3 § undantagit dem från lagens tillämpning. Lagen synes sålunda ej lägga hinder i vägen för att statens arbetare jämlikt 35 § av arbetsgivaren försäkras för olycksfall utom arbete.

I kungl. kungörelse den 30 november 1917 äro särskilda bestämmelser meddelade i fråga om tillämpning av nämnda lag å statens arbetare. Dock finnes ingen föreskrift meddelad rörande försäkring av dessa arbetare för olycksfall utom arbete. Särskilda medel att bestrida ersättning för dylika olycksfall äro ej heller anvisade.

I fråga om riksförsäkringsanstaltens befattningshavare gjorde riksförsäkringsanstalten i den i motionen omförmälda skrivelsen den 8 april 1927 framställning om bemyndigande att vidtaga åtgärd i syfte att bereda dem tillfälle att genom anstaltens försorg men på egen bekostnad erhålla försäkring mot olycksfall utom arbete. Avskrift av sagda skrivelse bifogas härjämte, varvid riksförsäkringsanstalten dock, beträffande den i skrivelsen gjorda beräkningen av försäkringsavgifterna, tillåter sig anmärka, att avgifterna till följd av de från och med år 1929 gällande ändringarna i olycksfallsförsäkringslagen i allmänhet torde böra beräknas något högre. Enligt beslut den 8 juli 1927 fann Kungl. Maj:t — av skäl som icke framgå av beslutet — riksförsäkringsanstaltens framställning icke föranleda någon åtgärd. För sin del anser riksförsäkringsanstalten alltjämt den i riksförsäkringsanstaltens skrivelse angivna utvägen framkomlig.

Förevarande motion syftar emellertid längre. Den går ut på beredande av individuell rätt för envar i olycksfallsförsäkringslagen avsedd arbetare att, i anslutning till för honom gällande obligatorisk försäkring för olycksfall i arbete, själv försäkra sig mot olycksfall utom arbete. Ett ställningstagande till detta spörsmål förutsätter enligt riksförsäkringsanstaltens förmenande en mer ingående utredning än som kan åvägbringas inom den tid, som står riksförsäkringsanstalten tillbuds för besvarande av föreliggande remiss, och de för ändamålet erforderliga lagändringarna torde icke inskränka sig till de i motionen föreslagna. Berörda spörsmål står för övrigt i nära samband med frågan angående frivillig försäkring för mindre arbetsgivare och självständiga yrkesutövare. Beträffande sistnämnda fråga begärde riksdagen i skrivelse den 16 maj 1928, nr 205, hos Kungl. Maj:t utredning. I anledning härav uppdrog Kungl. Maj:t genom beslut den 22 juni 1928 åt riksförsäkringsanstalten att företaga utredning rörande frågan om utvidgning i vissa avseenden av den sociala olycksfallsförsäkringen m. m. Det synes riksförsäkringsanstalten lämpligt, att den utredning, vartill det i föreliggande motion behandlade spörsmålet

må anses böra föranleda, verkställas i samband med utredningen av nyss-nämnda fråga.

I detta ärendes handläggning hava deltagit, förutom undertecknade, byråcheferna Östrand och von Schulzenheim, tillfälliga ledamöterna Sidvall, Källström och Wolff samt tjt. byråchefen Åkesson.

Stockholm den 15 februari 1929.

KARL LEVINSON.

Albert Eisen.

Avskrift.

Till Konungen.

Enligt 35 § i lagen om försäkring för olycksfall i arbete den 17 juni 1916 (nr 235) är arbetsgivare berättigad att i riksförsäkringsanstalten eller sådant ömsesidigt bolag, som avses i 4 § i lagen, försäkra arbetare även för olycksfall utom arbete. Åtskilliga arbetsgivare hava begagnat sig av detta medgivande för att försäkra i riksförsäkringsanstalten eljest försäkrade arbetare för olycksfall utom arbete. I många fall torde dock kostnaden för sistnämnda försäkring på grund av frivillig överenskommelse mellan arbetsgivaren och den försäkrade påläggas den sistnämnde.

Beträffande statens arbetare, för vilka den obligatoriska försäkringen samt försäkring för karenstiden genom kungörelse den 30 november 1917 (nr 832) föreskrivits skola äga rum i riksförsäkringsanstalten, finnes intet bestämt rörande frivillig försäkring för olycksfall utom arbete. Utan riksdagens medverkan torde i varje fall icke en försäkring för olycksfall utom arbete på statens bekostnad kunna komma till stånd. Däremot torde det låta sig göra, att statens arbetare på egen bekostnad erhålla försäkring för olycksfall utom arbete, försäkvitt Eders Kungl. Maj:t bemyndigar vederbörande verkstyrelse att ställa sig såsom försäkringstagare för ifrågavarande frivilliga försäkring.

Hos riksförsäkringsanstalten har ett stort antal av anstaltens personal gjort framställning om att anstalten ville vidtaga nödiga åtgärder för tecknande av frivillig försäkring för olycksfall utom arbete enligt olycksfallsförsäkringslagen för de av anstaltens befattningshavare, som så önska.

Enligt en av chefen för riksförsäkringsanstaltens försäkringsmatematiska och statistiska byrå verkställd utredning, vilken här bifogas, skulle försäkringsavgiften för den ifrågasatta försäkringen i allmänhet utgöra 1.25 ‰ av vederbörande befattningshavares årsavlöning intill högst 3,000 kronor, dock att för extra befattningshavare avgiften skulle bli 2 ‰ av avlöningen. Dessutom skulle befattningshavare hava att såsom bidrag till förvaltningskostnaden för försäkringen erlägga tilläggsavgift enligt 16 § av olycksfallsförsäkringslagen, utgörande 5 % av nettopremien. Försäkringsavgifterna skulle ingå till olycksfallsförsäkringsfonden, varifrån även ersättningarna skulle utbetalas. Avgifterna skulle erläggas forskottsvis för varje år.

Därest försäkringen ordnas på dessa villkor, synes staten som arbetsgivare icke hava någon kostnad för försäkringen. Då densamma måste anses inne-

bära betydande förmåner för riksförsäkringsanstaltens personal med hänsyn särskilt till den läkar- och sjukhusvård, som försäkringen lämnar vid olycksfall, vill riksförsäkringsanstalten för sin del tillstyrka, att för anstaltens personal försäkring för olycksfall utom arbete må tagas på angivna villkor.

Riksförsäkringsanstalten hemställer sålunda, att Eders Kungl. Maj:t ville medgiva att för hos anstalten anställda befattningshavare försäkring må tagas i anstalten för olycksfall utom arbete under villkor,

att försäkringsavgifterna bestridas av de försäkrade själva och inbetalas till olycksfallsförsäkringsfonden förskottsvis för varje år, samt

att för ifrågasatt försäkring erläggas tilläggsavgifter enligt 16 § i olycksfallsförsäkringslagen.

I detta ärendes handläggning hava riksförsäkringsanstaltens samtliga ledamöter deltagit.

Stockholm den 8 april 1927.

Underdånigst

J. MAY.

Albert Eisen.

Avskrift.

P. M.

**angående ifrågasatt försäkring för olycksfall utom arbete för
Riksförsäkringsanstaltens personal.**

Ersättningar.

På grund av försäkringen komma utgående ersättningar att i vissa avseenden bliva beroende av den skadades tjänsteställning.

1. *Ordinarie befattningshavare samt befattningshavare på extra stat* (de senare fr. o. m. lönegrad B 21 och uppåt).

a) Läkarvårdsersättningar (enl. 6 § 1 a) samt 2 b) i lagen om försäkring för olycksfall i arbete) komma att i förekommande fall utgå oavkortade.

b) Sjukpenning. Från sjukpenning måste på grund av stadgandena i 11 § avdragas befattningshavarens under sjukdomstiden behållna avlöning. Denna överstiger alltid sjukpenningen enligt olycksfallsförsäkringslagen, vare sig det är fråga om karenstiden eller lagtiden. Sjukpenning kommer på grund härav icke att utgå.

c) Livränta på grund av invaliditet. Om befattningshavaren efter invaliditetens inträdande fortfarande tjänstgör med avlöning uppgående till minst livräntans belopp, kommer livränta icke att utgå. Skulle befattningshavaren tjänstgöra med lägre avlöning än nyss nämnts eller, om han är ordinarie, jämlikt 6 § c) i lagen om civila tjänstinnehavares rätt till pension bliva skyldig avgå från tjänsten med viss pension, kan sådant fall inträffa, att livränta helt eller delvis kommer att utgå. Skulle befattningshavare på extra stat bliva oförmögen till tjänstgöring, måste livränta utgå på grund av försäkringen.

d) Begravningshjälp utgår på grund av 32 § avlöningsreglementet och kommer fördenskull icke att utgå på grund av försäkringen.

e) Livräntor till efterlevande. Då änke- och pupillpensionerna till ordinarie befattningshavares efterlevande helt bekostas av befattningshavarna själva, kommer något avdrag från efterlevandelivräntorna icke i fråga.

2. E. o. befattningshavare (under lönegrad B 21).

a) Läkarvårdsersättningar se under 1.

b) Sjukpenning. I regel gäller detsamma som sagts under 1. Varar sjukdomen på grund av olycksfallet längre tid än sex månader eller har den olycksfallsskadade redan tidigare under samma kalenderår varit sjuk sex månader, bestämmer emellertid verksstyrelsen, om tjänstemannen skall avstå någon del av lönen utöver det vanliga tjänstledighetsavdraget. Fall kunna således tänkas, då sjukpenning helt eller delvis skulle komma att utgå på grund av försäkringen.

c) Livränta på grund av invaliditet. I detta fall gäller vad som sagts under 1 beträffande befattningshavare på extra stat.

d) Begravningshjälp utgår på grund av 24 § i kungörelsen nr 356/1925 och kommer alltså att utgå på grund av försäkringen, endast i den mån den icke enligt nyssnämnda § uppgår till det i 7 § lagen om försäkring för olycksfall i arbete föreskrivna beloppet.

e) Livräntor till efterlevande komma att i förekommande fall utgå oavkortade på grund av försäkringen.

3. Extra befattningshavare.

Försäkringens förmåner komma att utgå oavkortade med undantag för begravningshjälp, som i sin helhet utgår enligt 30 § i kungörelsen nr 356/1925.

Försäkringsavgifter.

Jämligt 15 § av olycksfallsförsäkringslagen skola försäkringsavgifterna beräknas med hänsyn till den minskade försäkringsrisk, som är en följd av de i vissa fall lägre ersättningarna. Vid denna beräkning kunna lämpligen ovan angivna grupper 1 och 2 sammanslås, då skiljaktigheterna mellan de till dem utgående ersättningarna äro av mindre betydelse. För dessa grupper bör försäkringsavgiften beräknas täcka läkarvårdsersättningarna, dödsfallslivräntorna samt en del av invalidlivräntorna ävensom någon obetydlig del av sjukpenningkostnaderna. Den erforderliga avgiften kan lämpligen antagas till 1.25 ‰ för ersättning fr. o. m. olycksfallsdagen.

För ovan angivna grupp 3 torde avgiften böra beräknas till 2.0 ‰.

I båda fallen skulle tilläggsavgift tillkomma.

Försäkringsavgifterna synas böra ingå till olycksfallsförsäkringsfonden, varifrån även ersättningarna då skulle utgivas.

Avgifterna torde kunna uträknas under januari månad för det löpande kalenderåret och avdragas vid avlöningsutbetalningen vid januari månads slut samt överföras till fonden, om så skulle anses erforderligt eller lämpligt genom Intressekontorets medverkan.

Namnuppgift å de försäkrade kan lämpligen erhållas genom Intressekontoret.

Stockholm den 4 februari 1927.

DAVID ÖSTRAND.

Kungl. Försäkringsinspektionen.

Bilaga 3.

Till

Riksdagens andra lagutskott.

Genom remiss den 1 februari 1929 har Kungl. Maj:t anbefallt försäkringsinspektionen att avgiva och senast den 20 i samma månad överlämna i utskottets skrivelse den 25 januari 1929 begärt yttrande över en av herr Norman i första kammaren väckt motion, nr 158, angående vissa ändringar i lagen om försäkring för olycksfall i arbete; och får försäkringsinspektionen till åtljudnad härav anföra följande.

Enligt 35 § i nämnda lag äger arbetsgivare försäkra sina arbetare för olycksfall utom arbetet i samma anstalt, där de försäkrats för olycksfall i arbetet. För sådan frivillig försäkring gäller i tillämpliga delar vad i lagen stadgas om den obligatoriska försäkringen. Arbetaren får alltså genom densamma rätt till samma ersättning för olycksfall utom arbetet som för olycksfall i arbetet.

Motionären håller före, att arbetaren icke bör hänvisas till att genom arbetsgivarens förmedling komma i åtnjutande av sådan frivillig försäkring, utan att han bör av lagen tillerkännas rätt att, där han själv bekostar densamma, själv teckna sådan försäkring i den anstalt, där hans obligatoriska försäkring är tagen av arbetsgivaren.

Försäkringsinspektionen anser ej, som nedan skall visas, att motionären anfört tillräckliga skäl för den av honom föreslagna lagändringen. De fall torde vara mycket sällsynta, då en enskild arbetsgivare vägrar att förmedla sådan frivillig försäkring åt sina arbetare, om de åtaga sig att förskottsvis inbetala premien härför till honom. Skulle arbetsgivaren emellertid vägra detta, kunna arbetarna utan svårighet få sådan försäkring i försäkringsanstalt, som meddelar annan frivillig olycksfallsförsäkring. Det finnes ingen anledning antaga, att premierna skulle bli högre i sådan anstalt än i den, vari den obligatoriska försäkringen tecknats. Ty den senare skulle icke kunna beräkna lägre omkostnadstillägg än den förra, eftersom den minskning av omkostnaderna, som kan beräknas, när arbetsgivaren tecknat försäkringen och svarar för premierna, bortfaller, när han ej velat förmedla försäkringen. Det synes därför icke finnas skäl att ändra lagen för dessa sällsynta falls skull.

Vad beträffar statens arbetare, som enligt kungörelsen av den 30 november 1917 betraktas som försäkrade i riksförsäkringsanstalten, ehuru avgifter ej erläggas för dem — riksförsäkringsanstalten äger emellertid att uppbära ersättning av statsverket för vad den utgivit för dem —, så har staten visserligen, såsom motionären påpekar, hittills icke tagit någon försäkring för dem för olycksfall utom arbetet. Men om statsmakterna vilja bereda dessa arbetare möjlighet att i likhet med de i enskild tjänst varande arbetarna genom arbetsgivarens (statens) försorg få frivillig, av dem själva bekostad försäkring mot olycksfall utom arbetet, så kan detta ske utan lagändring, därigenom att vederbörande statsmyndighet får tillstånd att teckna sådan försäkring för dem, som önska det. Vad slutligen angår kommunala arbetare, så äger visserligen Konungen enligt 3 § i nämnda lag undantaga dem från lagens tillämpning, men sådant undantag har hittills ej gjorts i något fall. Om dem gäller därför vad ovan sagts om hos enskilda arbetsgivare anställda arbetare.

På nu anförda grunder anser försäkringsinspektionen, att den föreslagna lagändringen icke är påkallad med hänsyn till arbetarnas intressen. Den får ej heller vara till fördel för de sociala olycksfallsförsäkringsanstalterna. För dem torde det vara bäst, att alla deras försäkringar, obligatoriska såväl som frivilliga, tecknas av arbetsgivarna, då härigenom dessa bliva ansvariga för premierna. Den frivilliga försäkring för olycksfall utom arbete, som dessa anstalter nu meddela, är, utom i sällsynta undantagsfall, liksom den obligatoriska ordnad såsom kollektiv försäkring. Därigenom ansluter den sig som ett naturligt komplement till den obligatoriska. Den enskilde arbetarens försäkring för olycksfall utom arbetet är då, liksom hans försäkring för olycksfall i arbetet, beroende av hans anställning och icke av något av honom själv träffat avtal. Försäkringsanstalten behöver icke utöva någon särskild kontroll över den frivilliga försäkringens upphörande, när den försäkrade lämnar sin anställning.

På nu anförda skäl vill försäkringsinspektionen för sin del avstyrka bifall till motionen.

Stockholm den 13 februari 1929.

P. G. LAURIN.

Per Hasselrot.

F. v. Krusenstjerna.

Hakon Sjöbeck.